

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Leányvár Község Önkormányzata

2013.06.17.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	4
Célok.....	4
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	6
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	6
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	8
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	9
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	40
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	44
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	48
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	52
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	52
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	53
1. A HEP IT részletei.....	53
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	53
A beavatkozások megvalósítói.....	56
Jövőképünk.....	58
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	58
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	58
3. Megvalósítás.....	63
A megvalósítás előkészítése.....	63
A megvalósítás folyamata.....	63
Monitoring és visszacsatolás.....	64
Nyilvánosság.....	65
Érvényesülés, módosítás.....	66
4. Elfogadás módja és dátuma.....	67

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Leányvár Község Önkormányzata (továbbiakban: önkormányzat) Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Rövid történeti bemutatás:

A hagyomány szerint a község határában emelkedő hegy gerincén a régmúlt időkben apácakolostor és vár állott, de ma már nyomuk sincs. Ezekkel hozzák összefüggésbe a falu nevét. A rómaiak idejében is laktak ezen a területen, majd avarok lakhelye volt a település, akikre a földvár maradványai emlékeztetnek. Első okleveles említése Volmód néven történt 1270-ben. 1570-ben Valmónnak nevezték, de a község ekkor még lakatlan helységként szerepelt.

A török pusztítások után új helyen népesült be a XVIII. század közepén. A többségében német nyelvű lakosokat a Sándor család telepítette be német földre.

A XX. század elején a település 834 lakosa közül csak 36-an vallották magukat magyarnak. 1945 után a német lakosság 60 %-át kitelepítették. Az itt maradtak nagy gondot fordítanak a német hagyományok ápolására. A helyi földrajzi nevek is kétnyelvűek.

Az aktív munkavállalók többnyire az építőiparban dolgoznak. Az infrastruktúra kiépítése folyamatban. A községben óvoda, általános iskola, könyvtár, orvosi rendelő, posta, vasútállomás működik.

Földrajz-területi bemutatás:

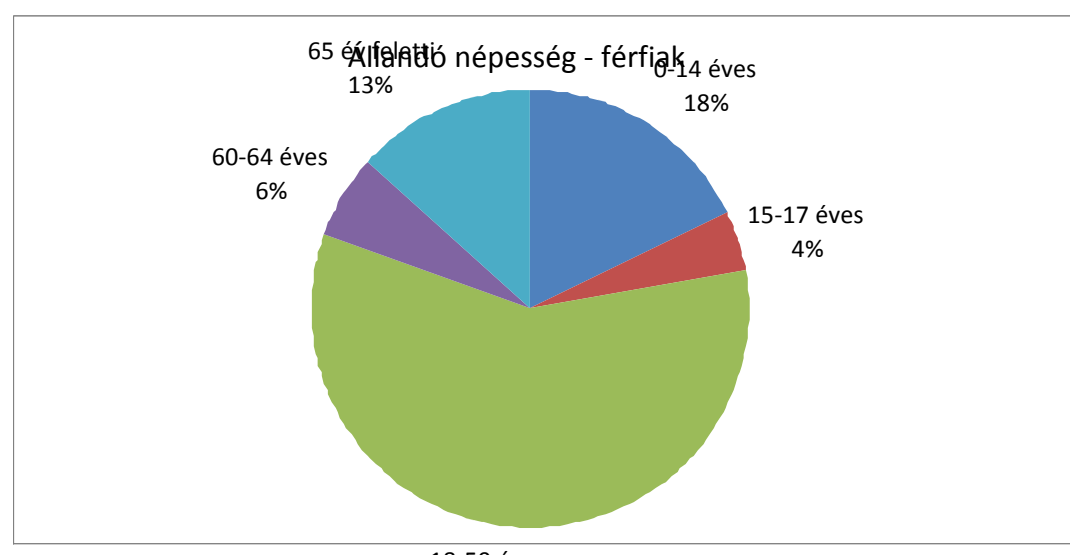
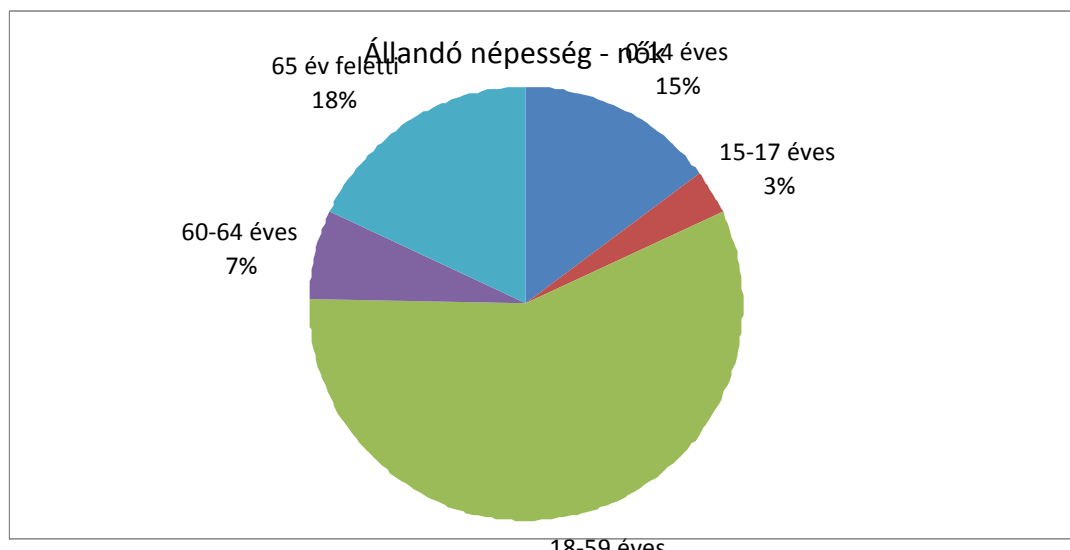
Leányvár a Dorog-Pilisvörösvári árokban, a Gerecse és a Pilis között, Dorog délkeleti szomszédságában fekszik. A 10-es számú főút keresztezi, a Budapest-Esztergom vasútvonal pedig érinti a falut. Lakossága 1795 fő, területe 725 ha.

Demográfiai bemutatás:

Leányvár község népességszáma a demográfiai adatok alapján 2007. évtől emelkedő tendenciát mutat, 2012-ben a lakosság szám meghaladta az 1800 főt. A férfiak és nők aránya 2011-es évben 48-52%-ban oszlik meg, s ezen belül a legnagyobb különbsége a korcsoport szerinti bontásban a 65 év feletti népesség esetében láthatjuk: 37-63%. A településre az öregedési index szerint fiatalos népegszerkezet jellemző.²

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

² Hivatkozással a HEP SABLON 1. számú mellékletének 1-5. számú táblázataira

Értékeink, küldetésünk

Leányvár község 10-es út mentén helyezkedik el, ami kedvező fekvést jelent az Esztergom és Budapest irányába történő közlekedésben, fokozva ezzel az elhelyezkedés és munkavállalás mobilitását és lehetőségeit. A település a 2011. évben kiépített Panoráma utcával – mint a neve is mutatja, a Pilis hegyeire csodálatos kilátással – vált vonzóvá az újonnan betelepülők számára. A község a sváb hagyományörzéshez kapcsolódóan német nemzetiségű oktatást biztosít a gyermekek számára az óvodában és általános iskolában egyaránt, továbbá a Leányvári Német Nemzetiségi Kulturális Közhasznú Egyesület építi és támogatja munkájával a hagyományörzés és német nemzetiségi kultúra ápolását.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Leányvár település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:
 az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
 a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
 a diszkriminációmentességet,
 szegregációmentességet,
 a foglalkoztatás,
 a szociális biztonság,
 az egészségügy,
 az oktatás és

a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és

a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)

a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)

a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)

a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)

az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)

a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)

a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az EU 2020 stratégia³

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program⁴

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni,

³ A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

⁴ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_l%C3%A9p%C3%A9s_2012_04_03_1.pdf

illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁵

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romainTEGRÁCIÓS stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁶

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁷

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Önkormányzatunk 2009.01.01-től a szociális alapellátásokat társulási formában látja el a településen. A Drog és Térsége Alapellátó Szolgálat Leányvári telephelye az idősek, a mélyszegénységben élők, a fogyatékkal élők ellátását biztosítja. A gyermekek számára az ellátást a helyi oktatási és nevelési intézetek biztosítják (a Közoktatási Társulás által fenntartott óvoda és bölcsőde; a Klebelsberg Intézményfenntartó által fenntartott iskola) Leányvár településen a LENA Leányvári Nagycsaládosok civil szervezete szervez programokat a családok számára, ami felölel minden Helyi Esélyegyenlőségi Programba vett célcsoportot, kiemelten a nők és gyermekek körére.

⁵ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁶ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskedet.hu

⁷ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

1. Leányvár község gazdasági programja: a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

2. Leányvár község településrendezési terve: Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

3. Leányvár község költségvetési koncepciója: az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

4. Leányvár Község Sportkoncepciója: Az önkormányzat sportkoncepciója 2018-ig szabályozza az önkormányzat legfontosabb tennivalóit, meghatározza a sportágazatban önként vállalt feladatainak kereteit, tájékoztatást ad a sportágazat szereplőinek az önkormányzat szerepvállalásának irányáról és mértékéről. A törvényben ehhez az EU joganyagához igazodó 2004. évi I. Sporttörvény anyaga adja.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása során javasolt elsősorban a társulási megállapodásban - többek közt – meghatározott, a társulás által ellátott feladat- és hatáskörökre, a közös fenntartású intézményekre, a társulás szolgáltatásai igénybevételeinek feltételeire (ld. Mötv. 93. §).

Leányvár község az alábbi intézményekkel tart fenn társulási formát:

- Dorogi Többcélú Kistérségi Társulás
- Dorog és Térsége Szociális Alapellátó Szolgálat
- Dorogi Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. E mellett egyéb adatforrásokat, releváns (helyi, térségi, országos) kutatások adatait az önkormányzat által gyűjtött adatokat, illetve a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásokat használtunk fel. Mindezek alapján vázolható fel a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá válik, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése.

- TEIR rendszer statisztikái, KSH és NMH statisztikák
- Önkormányzati statisztikák
- Helyi intézményi statisztikák
- Helyi intézményvezetők és a helyi egészségügyi alapellátásban dolgozók tájékoztatása
- KEM KH Járási Hivatal Járási I. Munkügyi Kirendeltsége
- Magyar Rendőrség KEM Rendőr-főkapitányság Dorogi Rendőrkapitányság adatai
- Dorogi Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat adatai

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek között a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012., www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközösségek (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemossa, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a két nem fed teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.) A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Eft.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresőket támogatásának biztosítása

a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarországon Alaptörvényében a magyarországi

nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében. A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és vagyon fogalmát a Szt. 4. §-a és a Cst. 4. §-a határozza meg a jogszabályok hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában.

A településen élők jövedelmi helyzete nagymértékben függ a munkalehetőségektől. Önkormányzatunk célja, hogy a községben minél több munkahelyet tudjon létesíteni.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció⁸

Az e fejezetben foglaltak leírását a HEP Sablon 1. számú mellékletének adatgyűjtő táblái segítik. E mellett javasolt további települési adatok használata. A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során a) közfoglalkoztatást szervez, b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását, c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit, d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A helyi önkormányzat a Möt-v. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. § Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében. Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Meg kell vizsgálni az adatok

⁸ Hivatkozással a HEP SABLON 1. számú mellékletének 3.2.1. - 3.2.16.. számú táblázataira

alakulásának tendenciáit és összefüggésbe hozni a település gazdasági mutatóinak alakulásával. Át kell gondolni, hogy a tendenciák, valamint a településen jelenleg érvényesülő gazdasági folyamatok milyen jövőbeli kilátásokat hordoznak magukban.

A 3.2.2. táblázat adatai - különösen az országos és térségi adatokkal összevetésben - rámutathatnak arra, hogy az egyes korosztályokat tekintve elégséges-e a meglévő problémakezelés, vagy további beavatkozásokat szükséges tervezni.

A 3.2.3. táblázat adatai a tartós munkanélküliekről és az adatokból kiolvasható tendenciák szintén fontosak a település gazdasági potenciáljának jellemzésekor, s a jövőbeli folyamatok tervezésekor. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat.

A 3.2.4. táblázatból nyert adatok (országos és területi adatokkal való összevetésben) egy fontos munkaerőpiaci helyzetre, a pályakezdekők helyzetére irányítja a figyelmet. A későbbiekben az e korosztálynak szervezett foglalkoztatási programok feltérképezésénél is fontosak lesznek e mutatók.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	47	68	68	77	n.a.
20 éves és fiatalabb	fő	2	0	2	4	n.a.
	%	4,3%	0,0%	2,9%	5,2%	n.a.
21-25 év	fő	4	7	6	13	n.a.
	%	8,5%	10,3%	8,8%	16,9%	n.a.
26-30 év	fő	8	8	12	8	n.a.
	%	17,0%	11,8%	17,6%	10,4%	n.a.
31-35 év	fő	7	7	6	14	n.a.
	%	14,9%	10,3%	8,8%	18,2%	n.a.
36-40 év	fő	8	17	8	8	n.a.
	%	17,0%	25,0%	11,8%	10,4%	n.a.
41-45 év	fő	4	7	9	11	n.a.
	%	8,5%	10,3%	13,2%	14,3%	n.a.
46-50 év	fő	6	6	8	6	n.a.
	%	12,8%	8,8%	11,8%	7,8%	n.a.
51-55 év	fő	4	8	11	6	n.a.
	%	8,5%	11,8%	16,2%	7,8%	n.a.
56-60 év	fő	3	7	5	6	n.a.
	%	6,4%	10,3%	7,4%	7,8%	n.a.
61 év felett	fő	1	1	1	1	n.a.
	%	2,1%	1,5%	1,5%	1,3%	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	21	26	47	5	5	10	23,8	19,2	21,3
2009	27	41	68	10	21	31	37,0	51,2	45,6
2010	26	42	68	9	13	22	34,6	31,0	32,4
2011	38	39	77	21	24	45	55,3	61,5	58,4
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemeként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	123	126	249	1	0,8	1	0,8	2	0,8
2009	112	127	239	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2010	112	128	240	2	1,8	0	0,0	2	0,8
2011	117	124	241	5	4,3	1	0,8	6	2,5
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A Nemzeti Munkaügyi Hivatal statisztikai adatai alapján a 2009-es évben 63%-os drasztikus növekedés mutatható ki a nyilvántartott álláskereső férfiak létszáma tekintetében. A gazdasági válság a nők körében ilyen mértékben nem volt érzékelhető, ami következhet az aktív korú nők számának folyamatos gyarapodásából is. Az aktív korú lakónépesség és a nyilvántartott álláskeresők számarányának alakulására összességében a 2009-es évtől szintén 63%-os növekedés jellemző, ami a 2010-es évben némi csökkenést, majd a 2012-es évben ismét növekedést mutat.

Korcsoportos bontásban jól látható, hogy az álláskeresők körében kiemelkedik a 21-25 év közötti fiatalok száma. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya 2011-ben ugrásszerűen megemelkedett, ami összefüggés mutat a 21-25 év közöttiek 2011. évi regisztrációjának több mint 50%-os növekedésével. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya a 18 és 29 év közötti fiatalok körében szintén 2011-es évben mutat erős növekedést.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A 3.2.5. táblázat adatai felhasználhatók az alacsonyan iskolázott népességről a foglalkoztatottság részénél, de a HEP több más fejezeténél is fontos alapadatsor.

A 3.2.6. számú adatbázisban a regisztrált munkanélküliek végzettség szerinti megoszlása a későbbiekben a település gazdasági, foglalkoztatottsági szerkezetének elemzésekor lesz fontos a két mutató egymásnak való megfeleltethetősége miatt. A minta iskolázottsági megoszlása fontos szempont lesz a helyi képzési programok tervezésekor, hiszen látjuk, milyen végzettségű csoportoknak kell e programokat létrehozni.

Hasonlóan fontosak e téren a 3.2.7., valamint 3.2.8. számú adattáblák, melyek adatai arra mutatnak rá, hogy mennyire sikerül az iskolázatlanok bevonása a felnőttoktatásba. Amennyiben az alacsony iskolázottság probléma a településen, és eközben a felnőttoktatás ezen a területen nem jelenik meg, akkor a későbbiekben egy beavatkozási terület lehet. Ha a településen nincs általános iskolai felnőttoktatás, célszerű felmérni az erre vonatkozó igényt és partnerek bevonásával megszervezni. Ez a két mutató közvetetten kapcsolódik ehhez a fejezethez, azonban alkalmas arra, hogy számszerűen is kimutassuk, hogy a munkaerő-piaci hátrányokat okozó alacsony iskolázottság javítására vonatkozó felnőttoktatásba milyen létszámban, arányban vonódnak be a településen élők.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen			összesen			Összesen		nő		férfi	
	fő	nő	férfi	fő	nő	férfi	fő	%	fő	%	fő	%
2001	1399	740	659	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2011	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás, Önkormányzati adatgyűjtés

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	nyilvántartott	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint
----	----------------	---

	álláskeresők száma összesen	8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	Fő	fő	fő
2008	47	0	16
2009	68	0	20
2010	68	0	18
2011	77	0	28
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő		Fő	%
2009	0		0	0
2010	0		0	0
2011	0		0	0
2012	0		0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen		szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A településen nyilvántartott álláskeresők körében alapvető a 8. általános iskolai végzettség. Felnőttoktatás keretében 8. általános iskolai felzárkóztató képzésre ezért nem volt szükség, amit a statisztikai adatok is alátámasztanak. Közép- szakiskolai- szakközépiskolai- és gimnáziumi felzárkóztató képzésre a TÁKISZ adatai alapján nem volt példa az elmúlt években. A regisztrált álláskeresők körében szakmai képzés, vagy átképzésre van szükség, melyre lehetőséget a KEM KH Járási Hivatal Járási I. Munkaügyi Kirendeltsége biztosít.

c) közfoglalkoztatás

A 3.2.9. számú táblázat adatai arra világítanak rá, mekkora szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának. Összevetve a táblázat első oszlopának adatait a település aktív korú népességének nagyságával, látszik a közfoglalkoztatás szerepe. Összevetve az adatot az állástalanok számával megfigyelhető, tudja-e pótolni a foglalkoztatási forma a hiányzó munkalehetőségeket. E tényezőket figyelembe kell venni a helyi program tervezése során. Ugyanezen összehasonlítások elvégezhetők a roma aktív korú munkaerő, illetve a roma aktív korú munkanélküliek száma és a közfoglalkoztatásban részt vevő romák, valamint nem romák száma között, amely a munkaerő-piaci helyzetüket tekintve egyik leghátrányosabb helyzetű társadalmi csoport lehetőségeiről ad képet.⁹

⁹ Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

Fontos megjegyezni, hogy a számszerű adatok mellett a munkatevékenység jellegét, a vonatkozó megállapodásokat, a munkavégzés körülményeit – szerződésnek történő megfelelés, biztonságos munkakörülmények megléte, – is vizsgálni kell ahhoz, hogy megállapítható legyen, valós segítséget jelent-e a közfoglalkoztatás megszervezésének módja, alkalmas-e visszavezetni a foglalkoztatottakat a munka világába és meghatározhatóak lehessenek a szükséges intézkedések.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

	Közfoglalkoztatásban résztvevők személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	6	0,05%	0	0
2011	7	0,06%	0	0
2012	13	n.a.	0	0

Forrás: Önkormányzat adatai

2012-es évben a közfoglalkoztatásban résztvevők száma mintegy megduplázódott. Alapvetően a település közterületeinek rendbetételét, valamint az önkormányzat által fenntartott intézmények rendben tartását célozza meg, amely a temető, a községi szabadtéri színterét biztosítani hivatott sportpálya, a buszmegálló karbantartásában, rendbetételében, a községen belül a fűnyírásban, az árkok karbantartásával és a közintézmények tisztántartásában testesül meg.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A 3.2.10. számú táblázat adatainak összegyűjtése és elemzése révén meg kell vizsgálni a helyi munkalehetőségek alakulásának tendenciáit, illetve azt, mennyire illeszkedik az a helyi munkaerő és állásnélküli munkaerő számának alakulásához, és képzettségi szerkezetéhez. A regisztrált vállalkozások, kiskereskedelmi üzletek, valamint vendéglátóhelyek számának változása jelzi a település helyi gazdasági potenciáljának alakulását, tendenciáit. Érdemes összevetni az e területeken mutatkozó foglalkoztatási igényt a helyi lakosság képzettségi szerkezetével, megfelel-e egymásnak a kettő? Az állami szektorban (önkormányzati intézmények, állami fenntartású intézmények, helyi kirendeltségek) összeírása és a köztisztviselői, közalkalmazotti létszámok alakulásának vizsgálatával kimutatható, mekkora szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában az állami szektornak. A kivetett és befizetett iparűzési adó szintén a település gazdasági helyzetének alakulását tükrözi, illetve ha a két mutató közt eltérés figyelhető meg, érdemes elgondolkodni az eltérés okán (a meglévő gazdasági kapacitások miatt nem realizálják ténylegesen a prognosztizált bevételt).

A foglalkoztatási programok száma és az azokban részt vevők létszáma a helyi munkaerő foglalkoztatási integrációjához esetlegesen hiányzó feltételek megteremtésére utal. Amennyiben a foglalkoztatási programok képzést is magukban foglalnak, úgy érdemes megvizsgálni az ezen programok által elérhető képzések szerkezetét és azt, illeszkednek-e ezek a megszerzhető képzések a helyi munkaerő képzettségi megoszlásához, illetve a képzettségi igény korábban feltárt adataihoz. A jelen helyzet feltárásán túl fel kell térképezni a tervezett beruházások körét is (közeli, távolabbi jövő) és annak hatásait a helyi munkaerő alkalmazási lehetőségeire.

A 3.2.11. számú adattábla segítségével a település munkaerő-piaci helyzetének a közlekedési lehetőségekkel való összefüggéseit tárhatjuk fel. Meg kell vizsgálni a helyi munkalehetőségek mellett a közeli foglalkoztatási centrum (városközpont, nagyváros, megyeszékhely, sőt esetlegesen a főváros) elérhetőségét különböző közlekedési módokkal. A táblázat összegyűjtött adatai arról adnak tájékoztatást, mekkora szerepe van a munkaerő-piaci sikertelenségben a közlekedésbeli hiányosságoknak. Akadályozza-e a közeli, vagy távolabbi foglalkoztatási centrumok munkahelyeinek elérését az idő, a különböző közlekedési lehetőségek járatsűrűsége vagy hiánya.

Ha e téren akadályozó tényezők merülnek fel, milyen javaslatokkal, fejlesztésekkel lehetne e hiányosságok kiküszöbölésével elérhetőbbé tenni a munkalehetőségeket?

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kis-kereskedelmi üzletek száma	vendég-látóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatók száma	kivetett iparüzési adó (ft)	befizetett iparüzési adó (ft)	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	131	n.a.	n.a.	n.a.	53 822e	48 202e	0	0
2009	140	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0	0
2010	146	n.a.	n.a.	n.a.	46 265e	46 790e	0	0
2011	131	n.a.	n.a.	n.a.	46 048e	n.a.	0	0
2012	133	n.a.	n.a.	n.a.	32 598e	24 473e	0	0

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	5-10 perc	45	11 perc	20	6 perc	igen	25 perc
Megyeszékhely	60-70 perc	23	120-180 perc	31	180-230 perc	igen	270 perc
Főváros	45-65 perc	38	51 perc	20	78 perc	igen	210 perc

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

Leányvár község közlekedési szempontból a 10-es út mentén kedvező elhelyezkedésű település, ahonnan Esztergom és Budapest is könnyen megközelíthető személygépjárművel, vonattal és autóbusszal. A megye határán fekvő település a megyeszékhelytől távol és elszigetelten fekszik, a közvetlen közlekedés nem megoldott, így a személygépjárművel történő megközelítéséhez képest a tömegközlekedéssel való megközelítésekor a menetidő többszörösével (akár megháromszorozódásával) kell számolni.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A 3.2.12. és 3.2.13. adattáblák a településen élő fiatalok munkaerő-piaci lehetőségeiről gyűjtenek tájékoztató adatokat és segítenek feltérképezni a helyi lehetőségeket. Össze kell gyűjteni azokat a településen elérhető, vagy a vonzáskörzetben (közelebbi város, nagyváros) rendelkezésre álló programokat, amelyek megkönnyítik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésüket. Érdemes itt is összevetni az ezen programok által megkívánt szakképesítések szerkezetét a fiatalok képzettségével (milyen esélyeik vannak meglévő végzettségüket és szakképesítésüket tekintve a programokba történő bekapcsolódásra) illetve a helyi, környékbeli gazdasági szereplők munkaerő igényével, annak megoszlásával (valóban az igényekhez illeszkedő munkákat kínálnak-e?). Ezeket a mutatókat korábban elemeztük.

A 3.2.13. tábla eredményeinek szöveges elemzése a helyi jó gyakorlatok leírására is alkalmas, láthatóvá válnak a hiányterületek és az adaptálható programok is.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok 2012

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	nincs	
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzáskörzetben	van	-TÁMOP 1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása - Első Munkahely Garancia Program - Egyenlő Esély Program
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	

az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	- TÁMOP 1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása
--	-----	--

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma

fő	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzaskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzaskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	0	0	n.a.	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2009	0	0	n.a.	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2010	0	0	n.a.	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2011	0	0	n.a.	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2012	0	0	84	59	0	0	57	46

Forrás: helyi adatgyűjtés

A településen a fiatalok foglalkoztatását elősegítő programokat az illetékes munkaügyi központ biztosítja, 2012. évben a TÁMOP 1.1.2. „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása” program, valamint az „Első munkahely Garancia Program” és „Egyenlő Esély Program” programok keretein belül, amelyek a helyi esélyegyenlőségi program célkitűzéseivel teljes mértékben összeegyeztethetőek. Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet szintén a TÁMOP 1.1.2. „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása” program biztosítja.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

	Van/nincs	Felsorolás
felnőttképző programok a településen	van	- „Az idősek is elkezdhetik” IKSZT internethasználat képzés 2012 óta (Farkas János Művelődési Ház)
felnőttképző programok a vonzasközpontban	van	-TÁMOP 1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása -TÁMOP 2.1.6-12/1-2012-0001 azonosítószámú „Újra tanulok!” megnevezésű kiemelt projekt -DECA képzés
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	van	- e-Magyarország Pont 2003 óta - e-Tanácsadó 2008 óta (Farkas János Művelődési Ház)
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzasközpontban	van	- Munkatanácsadás - Pályaorientációs tanácsadás - Munkaerőközvetítések
Helyi foglalkoztatási programok a településen	van	- önkéntes munkalehetőség a településen
Helyi foglalkoztatási programok a vonzasközpontban	nincs	

Forrás: helyi adatgyűjtés

Leányváron a Farkas János Művelődési Házban 2012. évben vette kezdetét az IKSZT pályázaton belül az internethasználat képzés. A képzés idős emberek körében nyert érdeklődést, így az „Az idős emberek is elkezdhetik” program, mint a felnőttképzés részeként ágyazódott a helyi munkaerő-piaci integráció

- TÁMOP 1.1.2. „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása”

- TÁMOP 2.1.6-12/1-2012-0001 „Újra tanulok”

-DECA képzés

A településen az idős emberek és egyéb korosztály számára is vannak elérhető munkaerő-piaci szolgáltatások a Farkas János Művelődési Házban 2003 óta működik e-Magyarország Pont, ahol Pócsföldi Gáborné Művelődési Ház vezető, mint e-Tanácsadó nyújt segítséget 2008 óta. Az e-Tanácsadás és az e-Magyarország pont internethasználat, álláskeresés, önéletrajz szerkesztés, nyomtatás és egyéb álláskeresői szolgáltatások esetében is igénybe vehető.

Az illetékes munkaügyi központ ugyanezen szolgáltatásokra munkatanácsadás keretein belül biztosít lehetőséget, valamint munkaerő közvetítéssel segíti az elhelyezkedést. A településünkön önkéntes munka végezhető.

g) mélyszegénységben élők és romák¹⁰ települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A szegénység és mélyszegénység fogalmát az alábbiak szerint határozzák meg: A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal. A KSH legfrissebb, 2011. évi felvételéből származó kimutatása szerint a szegénységi küszöb forintban kifejezve alig haladta meg a nettó 62.000 Ft-ot.¹⁵ A mélyszegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40%-a alatti a jövedelme.

Ez alapján vizsgálható, hogy milyen arányban foglalkoztattak mélyszegénységben élőket – valamint önkéntes nyilatkozatok megléte esetén romákat - a települési önkormányzat saját fenntartású intézményeiben az egyes években? Vizsgálati szempontok: Mekkora részt tesz ki a helyi foglalkoztatásból a mélyszegénységben élők, illetve a romák körében az önkormányzat? Másként alakul-e ez az arány a teljes aktív korú népesség körében? Ha igen, milyen okok állnak a háttérben? Hogyan lehetne megoldani a mélyszegénységben élők és a romák foglalkoztatása során tapasztalható esetleges aránytalanságokat?

2008 óta községünkben jelentős mértékben megnövekedett a mélyszegénység, 1 főről 23 főre, amely a családot is közvetlenül érintik. Közvetlen oka ennek a munkahelyek megszűnése, a devizahitel eladósodás terhe és betegségek kialakulása.

Leányvár községben nincsen roma lakónépesség.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.¹¹ „A munkaerőpiacon a romákat sújtó diszkrimináció leggyakrabban a munkára való jelentkezés során valósul meg. Természetesen arra is akadhat példa, hogy a roma munkavállalót alkalmazták, de a munkahelyen főnöke vagy esetleg kollégái cigány származása miatt olyan légkört teremtettek számára, amelyben hosszú távon nem képes megmaradni. Előfordul, hogy egy csoportos létszámleépítés során a munkáltató elsősorban és nagyobb számban a roma beosztottjaitól válik meg szívesebben. A munkaügyi diszkrimináció egyik speciális típusa a

¹⁰ Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

¹¹ http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/Foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

települési önkormányzatok által szervezett közhasznú-, közcélú munkák keretében megvalósuló hátrányos megkülönböztetés. Ennek egyik formája, amikor a munkára kötelezett romákat kizárólag a „legalantasabb” munkák (utcaseprés, szemétszedés, ároktisztítás) elvégzésére kötelezik iskolai végzettségől függetlenül, míg a közhivatalokban (polgármesteri hivatal), közintézményekben (iskola, óvoda) kizárólag nem romák dolgozhatnak. Találkoztunk olyan esettel is, amikor a romákat a közhasznú foglalkoztatás során munkaszerződés, megfelelő munkaruha, szerszámok, és védőital nélkül dolgoztatták, embertelen körülmények között. Végezetül, említsük meg a roma társadalmat feltűnően nagy arányban sújtó fekete foglalkoztatást, melynek során a kiszolgáltatott roma brigádok az embert próbáló körülmények között, sokszor lakóhelyüktől több száz kilométerre elvégzett munka után fizetség nélkül kénytelenek hazatérni.” ... „A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt, szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Ilyen, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés, ha azt a munka jellege vagy természete indokolja. Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.”¹²

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

Hátrányos megkülönböztetésre foglalkoztatás területén a községben nem volt példa, ez irányú bejelentés, panasz az önkormányzat tudomására nem jutott.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások¹³

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

A Dorogi Családsegítő és Gyermejköltségi Szolgálat beszámolója alapján elmondható, hogy a 2012. évben **6 fő** (2 nő, 4 férfi) együttműködésre kötelezett rendszeres szociális segélyezettal álltunk kapcsolatban, ez 7 gondozást jelentett.

A törvényi változások miatt, lesz ükült a rendszeres szociális segélyben részesülők köre, mivel azok részesülhetnek ebben az ellátásban, akik 5 éven belül betöltik a nyugdíjkorhatárt és rendszeresen együttműködnek a Munkaügyi Központtal.

Az év folyamán 6 esetben fejeződött be a gondozás (érkezett megszüntető határozat) azért, mert más ellátási formába került át az ügyfél. A rendszeres szociális segély helyett foglalkoztatási helyettesítési támogatásra lettek jogosultak ill. 1 esetben nyugdíjelőtti segélyre. Családi összetételük szerint 2 fő egyedülálló, 2 fő házastársával ill. élettársával él, 2 fő pedig felnőtt gyermekével él együtt. Iskolai végzettségüket tekintve 2 fő 8 osztályt végzett, 4 fő szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkezik.

A törvényben meghatározottak szerint, háromhavonta kellene eleget tenniük a jelentkezési kötelezettségüknek, de havonta egyszer, illetve szükség szerint tartjuk a kapcsolatot. Klienseink közül azok, akiket nehéz motiválni és sikerekhez juttatni, főleg mentális gondozásra szorulnak. Ennek a korosztálynak a visszaintegrálása nagyon nehéz feladat, egyrészt a tartós munkanélküliség miatt, másrészt a munkáltatók hozzáállása miatt, az a tapasztalat nem szívesen alkalmaznak munkavállalót ebből a korosztályból. Egészségi állapotuk miatt is nehezebben veszik fel a versenyt a fiatalabbakkal. Más pénzbeli

¹² Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédelmi Iroda, <http://www.neki.hu/kiadvanyok/valtozasok/dizskriminacioafoglalk.htm>

¹³ Hivatkozással a HEP SABLON 1. számú mellékletének 3.3.1. - 3.4.3. és 3.5.2.. számú táblázataira

ellátáshoz való juttatásuk szinte esélytelen, mivel eltörölték az előrehozott öregségi nyugdíjat, illetve a leszámoltatást is megszigorították.

A rendszeres szociális segély folyósításának egyik feltétele az együttműködési kötelezettség teljesítése a családsegítő szolgálattal. E téren nem volt probléma, együttműködés hiányában idén sem szűnt meg ellátás.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008. 1. negyedév	33	5	15,2%
2008. 2. negyedév	27	4	15,8%
2008. 3. negyedév	32	2	6,3%
2008. 4. negyedév	34	7	20,6%
2008. átlag	38	4,5	11,8%
2009. 1. negyedév	54	4	7,4%
2009. 2. negyedév	72	5	6,9%
2009. 3. negyedév	78	7	9%
2009. 4. negyedév	66	8	12,1%
2009. átlag	70	6	8,6%
2010. 1. negyedév	85	19	22,4%
2010. 2. negyedév	71	12	17%
2010. 3. negyedév	63	5	8%
2010. 4. negyedév	61	11	18%
2010. átlag	65	11,75	18%
2011. 1. negyedév	79	12	15,2%
2011. 2. negyedév	72	15	20,8%
2011. 3. negyedév	68	11	16,2%
2011. 4. negyedév	75	2	2,7%
2011. átlag	79	10	12,7%
2012. 1. negyedév	80	4	5%
2012. 2. negyedév	68	3	4,4%
2012. 3. negyedév	66	3	4,5%
2012. 4. negyedév	62	3	4,8%
2012. átlag	66	3,25	4,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

	nyilvántartott álláskeresők száma		álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	%	fő	%
2008	34		7	20,6%
2009	66		8	12,1%
2010	65		11	17%
2011	75		2	2,7%
2012	62		3	4,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	7	10,6%	0	0

2010	4	0,3% / 1238 fő	7	10,8%	0	0
2011	6	0,5% / 1330 fő	10	13,3%	0	0
2012	1	n.a.	19	30,6%	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

A Nemzeti Munkaügyi Hivatal statisztikai adatai alapján 2009. évben közel megkétszereződött a nyilvántartott álláskeresők száma, azonban a segélyben részesülők száma ezzel a növekedéssel arányosan nem változott (lásd 3.3.1. táblázat). 2010-ben ez az elmaradás pótlásra került, ahol átlagát tekintve szintén mintegy megduplázódott a segélyben részesülők száma az előző évhez képest. 2011-et követően a segélyben részesülők száma jelentős mértékben csökkent. Az álláskeresési járadék tekintetében hasonló irányú mozgások mutatkoznak a 3.3.2. táblázat adatai alapján. A Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatásban (FHT) részesülők száma 2009-ben 7 fő volt, ami 2012-ben már 19 főt tett ki, ami a munkanélküliek arányában 30,6%-os emelkedést jelent. Ezzel szemben a rendszeres szociális segélyben részesülők száma a 2010-2011. évi adatokhoz képest minimálisra csökkent, számuk 1 fő (lásd 3.3.3. táblázat).

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Ft. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat. Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskeresők támogatása

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Ft. 14. §-a rögzíti.

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Ft. 16. §-a alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Ft. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Ft. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató.

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Ft. 25. §-a szerint álláskeresési járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Ft. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresési támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Ft. 32. §-a szerint.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt. A lakásfenntartási támogatás alapnyí jogon, normatív alapon állapítható meg.

3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány

db	összes lakásállomány		bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	647	1	0	0	0	0	0	0
2009	650	1	0	0	0	0	0	0
2010	654	1	0	0	0	0	0	0
2011	658	1	0	0	0	0	0	0
2012	661	1	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	1	0
2011	7	0
2012	23	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Leányvár községre a lakásállományok számának folyamatos növekedése jellemző, 2012. évben a statisztikai adatok alapján ez a szám eléri a 661-et (lásd: 3.4.1. táblázat). Az összes lakásállományból mindössze 1 elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás van. A 3.4.3. táblázat adatai azt mutatják, hogy a lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma jelenősen növekedett, a településen ilyen támogatást 2010 évtől vet igénybe mindössze 1 fő, a támogatottak száma 2012 évre 23 főre bővült. Adósságcsökkentési támogatásban részesülők nincsenek a településen (lásd: 3.4.3. táblázat).

a) bérlakás-állomány

Leányváron bérlakás-állomány nincsen.

b) szociális lakhatás

Leányváron szociális lakhatás nincsen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Leányváron egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincsen.

e) lakhatást segítő támogatások

A településen lakásfenntartási támogatás elérése biztosított, az igénylések száma 2012. évben ugrásszerűen megemelkedett.

f) eladósodottság

A lakosság eladósodottságáról, annak mértékéről nincs adat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen nincsenek komfort nélküli lakások, minden lakás vezetékes ivóvízzel, árammal, csatornával ellátott.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete¹⁴

- a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)
- a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)
- szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Leányváron nincsenek telepek, szegregátumok, vagy szegregációval veszélyeztetett területek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés¹⁵

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény. Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a

¹⁴ Hivatkozással a HEP SABLON 1. számú mellékletének 3.5.1. – 3.5.3. számú táblázataira

¹⁵ Hivatkozással a HEP SABLON 1. számú mellékletének 3.6.1. - 3.6.3. számú táblázataira

tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmóddal való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

Leányvár községben az alábbi szolgáltatások, minden településen élő lakos számára egyenlő mértékben hozzáférhetőek:

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés
- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés
- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés
- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése
- e) sportprogramokhoz való hozzáférés
- f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés
- g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor
- h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Leányvár községben az orvosi ellátás házi orvos által biztosított, aki a gyermekorvosi és felnőttek kezelésének feladatait is ellátja (lásd: 3.6.1. táblázat). A házi gyermekorvosi szolgálat helyettesítés során valósul meg, amikor Piliscsév községtől gyermekorvos veszi át átmeneti jelleggel a praxist.

A szolgáltatást a 2012. évben kevesebben veszik igénybe, mint 2011-ben, a 4.3.2. táblázat alapján összességében csökkent az ellátott betegek száma az előző évekhez képest. Fontos, hogy a betegség előfordulási aránya csökkenjen, vagy ez a szint fenntartható legyen, és a számok mögött ne a modern kor egyik alapbetegségének nevezett „időhiány”, vagy munkahelyi következményektől való befolyásoltság álljon. A gyermekes családok és gyermekek ellátásával védőnő foglalkozik, akire Leányváron az egy főre jutó gyermekek száma stabil, 50-60 fő közötti (lásd: 4.3.1. táblázat). A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 2012. évben a legmagasabb, tekintettel a házi orvosi ellátások számára is szignifikáns növekedést mutat (lásd: 3.6.2. táblázat).

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	1
2009	1	0	1
2010	1	0	1
2011	1	0	1
2012	1	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	n.a.
2009	41
2010	23
2011	35
2012	49

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

	ápolási díjban részesítettek száma
2008	7
2009	6
2010	6
2011	10
2012	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	57
2009	1	56
2010	1	57
2011	1	60
2012	1	58

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.3.2. számú táblázat – Gyermekeorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott esetek száma	Gyermekeorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008	0	7 425	276	0
2009	0	8 087	328	0
2010	0	7 880	306	0
2011	0	7 780	316	0
2012	0	6 956	294	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A Leányváron élők számára az alábbi lehetőségek mindenki számára egyenlő mértékben biztosítottak:

a) közösségi élet színterei, fórumai

Leányvár község közösségi életének elsődleges színterét a Farkas János Művelődési Ház (2518 Leányvár, Bécsi út 182.) és a mellette kialakított sportpálya teszi ki. A rendezvényeket a települési önkormányzat, német nemzetiségi önkormányzat, a Farkas János Művelődési Ház, és a helyi civil szervezetek rendezik.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A közösségi együttélésre nézve konfliktus helyzet nem alakult ki.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Leányváron nagy az összetartó erő, ez nyilvánul a különböző közösségi munkában, a Leányvári Német Nemzetiségi Kulturális Közhasznú Egyesület és a LENA Leányvári Nagycsaládosok, a Leányvári Mazsorett csoport, a Leányvári Judo SE, az Asztalitenisz szakosztály munkájában.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincsen roma célcsoport. Leányvár 2013. évben sportpályázat kapcsán együttműködési megállapodást kötött a Piliscsabai Cigány Önkormányzattal.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fiatalok és 50 év feletti álláskeresők magas száma, nem piacképes szakképzettség	Munkahelyek létesítése a településen, képzések Képzések szervezése a Munkaügyi Központtal együttműködésben, szoros kapcsolattartás
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, a tartós munkanélküliek száma nem csökken	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Bursa Hungarica ösztöndíj továbbfolytatása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekek helyzetelemzéséhez kapcsolódó definíciók az alábbiak:

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont). A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzügyi és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthontermelési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni²⁰. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt.-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek. A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az így módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §).

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a). A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy
7. olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerződéses rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére. Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll pénzbeli támogatást folyósít. (Gyvt. 20/C. § (1))

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

Leányvár községben az óvodai és iskolai ellátás biztosított. A gyermekek számára német nemzetiségű foglalkozások biztosítottak, német nyelvű énekek, játékok, versek megtanulásával.

Az óvodai ellátást 2013.06.30-ig Közoktatási Társulási formában látta el a település. 2013.07.01-től az önkormányzat saját fenntartásba veszi vissza az óvodát, mely átalakulását követően az intézmény Leányvári Óvoda Kindergarten Leinwar-ként (2518 Leányvár, Erzsébet u. 44-46.) működik tovább. Az óvodai férőhelyek száma 2013. évben 80 fő (lásd: 4.4.1. táblázat), a korábbi években a gyermek száma ennél kevesebb (lásd: 4.4.3. táblázat). A 80 gyermek közül mindössze tizenegy 6 éves van, ami a jogszabályváltozások mellett is jelzi az óvodai férőhelyeinek megfelelő kihasználtságát. Az óvoda 6:30 órától 16:30 óráig tart nyitva, amely lefedi a fő munkaidőt, segítve ezzel a szülők munkavállalását. Az óvoda 2010-es bővülését követően a gyermekek a korábbi 3 helyett, már 4 csoportban vannak elhelyezve, a 80 gyermekre 4 óvodapedagógus és 4 dajka/gonozó jut, a személyi állomány az intézményben összesen 10 fő (lásd: 4.4.1. táblázat). A 4.4.3. táblázat jól mutatja, hogy az óvodába beiratott gyermekek száma minden évben magasabb, mint a férőhelyek száma, ami azt eredményezi, hogy azokat a gyermekeket, akiket az óvoda nem tud fogadni, el kell utasítania az intézménynek.

A 4.4.6.b táblázat adatai alapján megállapítható, hogy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek az intézményben nincsenek, 2012. évben a hátrányos helyzetűek száma 6 fő, akiknek ellátása intézményi kereteken belül megoldott. Logopédiai ellátás biztosított.

Az Óvoda nevelési alapelvei:

- A gyermekek érdekeinek maximális érvényesítése, a gyermeki jogok tiszteletben tartása.
- A gyermeki alapszükségletek kielégítésének biztosítása.
- Az egyéni fejlettség és fejlődés egyénenkénti eltérésének elfogadása, tiszteletben tartása, fejlesztése.
- A családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartása, a pozitív hatások megerősítésére való törekvés.
- Az esélyegyenlőség megteremtésére való törekvés, a hátrányos megkülönböztetés tilalma hangsúlyozott.
- A gyermek érezze, hogy tisztelik, elfogadják, szeretik és megbecsülik.

Az Óvoda nevelési feladatainak vallja:

- Az egészséges életmód kialakítását
- Az érzelmi nevelés és szocializáció biztosítását
- Az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítását

Az intézmény tárgyi feltételei jónak mondhatóak, csoportszobáik berendezése megfelelő, a játszókert környezete ideális. Hiányosság a tornaszoba hiánya, valamint az óvoda kicsi befogadóképessége, amely sürgeti az óvoda további bővítését.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	1
Hány településről járnak be a gyermekek	6
Óvodai férőhelyek száma	80
Óvodai csoportok száma	4
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30-16:30
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	Augusztusban 2-4 hét Karácsony és Újév között

Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	2
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	4	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	67	3	57	1	67	0
2009	68	3	57	1	68	0
2010	70	4	80	1	80	0
2011	77	4	80	1	87	0
2012	77	4	80	1	85	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
Székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	15	25	26	11	0	77

Matematika									
6. évfolyam	1353	1498	1335	1486	1589	–	1489	n.a.	n.a.
8. évfolyam	–	–	1517	1601	1661	–	1612	n.a.	n.a.
10. évfolyam	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok									

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - 2012.október 1.

2012-2013. tanév											
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	
1. évfolyam A osztály	1. osztály	16	8	3	5	5/16	1	1/16	0	0	
1. évfolyam B osztály	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. évfolyam A osztály	2. osztály	15	10	2	1	1/15	0	0	0	0	
2. évfolyam B osztály	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. évfolyam A osztály	3. osztály	15	5	3	1	1/15	0	0	0	0	
3. évfolyam B osztály	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4. évfolyam A osztály	4. osztály	18	3	3	4	4/18	0	0	0	0	
4. évfolyam B osztály	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5. évfolyam A osztály	5. osztály	19	0	2	3	3/19	0	0	1	1/19	
5. évfolyam B osztály	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6. évfolyam A osztály	6. osztály	13	0	1	4	4/13	0	0	1	1/13	
6. évfolyam B osztály	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. évfolyam A osztály	7. osztály	5	0	0	1	1/5	0	0	1	1/5	
7. évfolyam B osztály	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8. évfolyam A osztály	8. osztály	8	0	3	0	0/8	0	0	0	0	
8. évfolyam B osztály	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Összesen:	9. osztály	109	26	17	19	19/109	1	1/109	3	3/109	

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt. A HEP során ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A jelzőrendszer standarjainak hiányosságai és a környezetanulmányok szenzitív adatokra vonatkozó szabályozása helyi korrekciókat és odafigyelést kíván.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének (ld. ombudsman jelentése az AJB-2227/2010). A helyzetelemzés során ezért nemcsak a meglévő szolgáltatások felsorolását, hanem azok ismertségét, „akadálymentességét” és hatékonyságát is szükséges feltárni és mérni. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.) A helyzetfelmérés során fontos meggyőződni arról, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működik-e, valamint rendelkezésre áll-e a valós segítséget, megoldást jelentő, a gyermek érdekeit szem előtt tartó támogató rendszer (ld. 20/2012. (I) EMMI rendelet, 51. § (3)-(5) bekezdések).

A 18 év alattiak száma stabil a településen, a védelembe vett gyermekek száma 2008-2009 évekhez képest 2010 és 2011 évben csökkent, azonban 2012 évben az 5 főről 9 főre növekedett. A növekedés mértéke nem magyarázható a veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának erőteljes növekedésével, ugyanis ez is stabil létszámon mozog (lásd 4.1.1. táblázat).

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	342	6	0	21
2009	331	6	2	22
2010	341	4	0	20
2011	341	5	0	23
2012	n.a.	9	0	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Leányvár községben a 2012. év folyamán 20 gyermeket gondozott a szolgálat:

- alapellátásban 11 gyermeket (10 család),
- védelembe vétellel 9 gyermeket (6 család),

A Dorog és Térsége Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 2012. évi beszámolója alapján a településen végzett tevékenységünk során a következő problémákkal találkoztak a leggyakrabban:

- anyagi, megélhetési problémák
- szülők életvitele
- gyermeknevelési nehézségek
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség

Szakmai tevékenységeik közül a leggyakoribb a segítő beszélgetés valamint a családlátogatás. A családban felmerülő diszfunkciók kezelése érdekében szintén gyakori a tanácsadás, valamint a hivatalos ügyekben való közreműködés.

A konfliktusok enyhítése érdekében konfliktuskezelési tanácsokat is adunk.

A Dorog és Térsége Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói, szerdai napokon 9-ől 12-ig tartanak ügyfélfogadást a leányvári Polgármesteri Hivatalban.

A Szolgálatnál megvalósuló pszichológiai munka jellege:

A gyermekjóléti szolgálat keretein belül a pszichológiai foglalkozások tartalma elsősorban diagnosztikai és konzultációs tevékenység. Az ülések száma általában az adott probléma függvénye. Ritkán megoldható egyszeri konzultáció keretein belül, gyakrabban azonban minimum 3-4 alkalomra van szükség a probléma megfelelő körüljárására. Attól függően, hogy a gyermek tüneteinek enyhítésében melyik környékbeli intézmény munkája lenne a leghatékonyabb, alakul a kliens további kezelésének sorsa.

A gyermekjóléti szolgálat munkatársa által pszichológushoz javasolt gyermekek életkora 6-17 év között van. A jelzések legtöbbször az iskolából/óvodából érkeznek (pedagógusok, gyermekvédelmi felelősök), ritkább esetben a szülők jelentkeznek időpontért gyermeküknek. Több esetben maga a gyermekjóléti szolgálat találja szükségesnek a családgondozást kiegészíteni pszichológiai foglalkozással. Az egyik leggyakoribb probléma melyben pszichológusi segítséget kérnek a pedagógusok/szülők, a serdülőkorú gyermekek iskolai motiválatlansága, a szülőkkel való együttműködés hiánya. A konkrét magatartásproblémák mögött rendszerint fellelhető a patológiás családi rendszer, mely előhívja az adott tüneteket. Ennek oka gyakran, de nem feltétlen a rossz szociális helyzet miatt kialakult létbizonytalanságból fakadó feszültségek. A valódi segítség nyújtása nem csak a gyereken keresztül valósul meg, hanem a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás és kontroll is elengedhetetlen része a munkának.

A családgondozókkal való szoros együttműködés is ezt a célt szolgálja. Sokféle egyéb problémával jelentkeznek a szolgálatnál (pl.: szülők válása, haláleset feldolgozása..)

A gyermekekkel és családokkal folytatott munka mellett nagy hangsúlyt fektetnek a térségbeli szakemberek (családgondozók, pedagógusok, óvónők, gyermekvédelmi felelősök, védőnők) közötti kommunikáció és szakmai együttműködés javítására, elsősorban a rendszeres szakmaközi előadások keretein belül.

Dorog és Térsége Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat bázisintézményben szervezett korrepetálás, szükség szerint igénybe vehető a településen élő gyermekek számára is.

Fogyatékkal élő gyermek a településen nincsen.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Ezen, a Nkntv. 2013. szeptember 1-éig hatályos rendelkezése szerint, hátrányos helyzetűeknek minősülő gyermekekre vonatkozó adatszolgáltatást viszonylag megbízhatónak - míg ugyanezen körbe tartozó de legfeljebb nyolc általános iskolai végzettségű szülőkkel rendelkező gyermekek számát (halmozottan hátrányos helyzetűek) pontatlannak - találták az erre irányuló felmérések. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak egy része ugyanakkor nem jelenik meg az októberi statisztikához kötődő adatszolgáltatásban abban az esetben, ha erre az időre esik a jogosultságuk megállapítása. Fontos, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a megemelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik is elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban – vagy egyéb más okból – nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni házas társuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását. Mindezen okok éppen a legszegényebb, legrászorulóbb családokat érintik. A

helyzetelemzés során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak pontos regisztrációjáról alkotott helyzetkép igen fontos a különböző támogatások hozzáféréseinek vizsgálata miatt és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen alapuló hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása miatt is. A HEP során a cél, hogy az intézményi és önkormányzati adatszolgáltatás és adatnyilvántartás működő kontrollja és kidolgozott protokollja biztosítva legyen.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékkal élő gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2008	24	4	0	0	0
2009	32	4	0	0	0
2010	33	4	0	0	0
2011	42	3	0	0	0
2012	51	5	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Leányváron rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek száma 51 fő a 2013-as évben (lásd 4.1.2. táblázat). A 2008-as évben ez létszám a jelenleginek kevesebb, mint a fele. Ez a családok anyagi helyzetének nagyfokú romlására mutat rá.

- c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya és
d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya**

A gyermekek jogán járó helyi juttatások a rászorulóknak létszámával/az igény mértékével arányosan nőttek az elmúlt évek folyamán, az iskolai ingyenes étkeztetés 2008-as évben 4 főt, 2012. évben pedig 20 főt érintett (4.1.3. táblázat). Az ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma 5 fővel nőtt 2008 óta. A gazdasági válság hatása ezekben a számokban is megmutatkozik.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	10	4	16	40	0	n.a.
2009	8	4	17	43	0	n.a.
2010	7	12	15	45	0	n.a.
2011	7	11	14	43	0	0
2012	6	20	13	45	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya**

Leányváron nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek nincsen.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenősége

Leányváron nincsen szegregált lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Leányváron óvodai ellátásban hátrányos, ill. halmozottan hátrányos gyermek nincsen, iskolai keretek között a halmozottan hátrányos gyermekek száma 1 fő, 1. osztályban, a hátrányos helyzetű gyermekek létszáma 19 fő. 2012. évben (Lásd fentebb: 4.4.13. táblázat).

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Leányváron nincsen betöltetlen védőnői státusz, az ellátás megoldott.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma		
	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	57
2009	1	56
2010	1	57
2011	1	60
2012	1	58

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Leányváron nincsen betöltetlen védőnői státusz, az iskola egészségügyi ellátását is a védőnő végzi (lásd 4.3.1. táblázat). A házi orvosi praxis folyamatosan ellátott, mely a felnőtt és gyermekek eseteinek kezelését is magába foglalja (lásd 4.3.2. táblázat). Esetenként Piliscsév község gyermekorvosa nyújt helyettesítést, melynek adatait a táblázat szintén tartalmazza, azonban a településen külön gyermekorvosi ellátás nincsen.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői				
	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008	0	7 425	276	0
2009	0	8 087	328	0
2010	0	7 880	306	0
2011	0	7 780	316	0
2012	0	6 956	294	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekkorú nevelés helyzetének elemzéséhez Leányvár község pontos helyi nyilvántartás vezet az 5 éven aluli óvodáskorú gyermekekről, valamint megfelelően és hatékonyan működik a településen a jelzőrendszer.

d) gyermekjóléti alapellátás

Leányvár községben a Dorog és Térsége Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat tart kihelyezett nyílt órát, minden szerdán, 9-12 óráig.

e) gyermekvédelem

A Dorog és Térsége Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve

- f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások
- g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés
- h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfévi, szünidei) ingyenes tankönyv
- i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei
- j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A fenti f, g, h, i és j pontokban meghatározott tevékenységekről megfelelő tájékoztatást nyújt önkormányzatunk és szoros kapcsolatot tartunk az intézményeinkkel, civil szervezeteinkkel. A szakemberek segítségével a szociálisan rászoruló kiskorúaknak megfelelő szabadidős elfoglaltságot nyújtunk egész évben, például egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok. A településen ingyenes tankönyv, gyermekétkeztetés, élelmiszersegély és ruházat osztás biztosított.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékossg együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók. Leányváron a sajátos nevelési tanulók létszáma az iskolában 3 fő.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. A magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók száma az évek folyamán növekszik, a beilleszkedési nehézség valóság a községben,

Leányvár község 2013. január 01-től állami fenntartásba adta át az általános iskolát, ennek ellenére a település változatlanul támogatja a diákokat. A közösségi életben változatlanul részt vesznek. Igény esetén szakmai segítséget nyújt az önkormányzat, mely feladatokat az alábbi pontok szerint látja el:

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása
- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)
- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések
- e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Beilleszkedési nehézségek, Magatartászavarral küzdő gyermekek számának növekedése	Közösségi, szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése egymás megismerésére, a hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, ill. a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében. Ingyenes sportolási lehetőségek kihasználására való ösztönzés
Gyermekorvosi szakellátás hiánya	Gyermekorvosi praxis megnyitása
Óvodába beiratkozó gyermekek visszautasítása, Bölcsőde hiánya	Óvodai bővítés, férőhelyek növelése, bölcsődei férőhelyek kialakítása, bölcsődei csoportszobák kialakítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A foglalkoztatási, illetve munkaerő-piaci ellátásokról, szolgáltatásokról ld. a 3. 3. pontot.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében (5.1.1. táblázat)

Leányváron a munkavállalási korúak száma egyenletesen alakult az évek folyamán, eltekintve a 2009-es évtől, amikor a férfiak száma erős csökkenést mutat.

A 2009-es és 2010-es évben az álláskereső nők száma jelentősen eltért a férfiak számától, ami a 2012-es évben kiegyensúlyozódott, mégpedig a férfiak oldaláról pozitív és a nők oldaláról negatív létszámmozgásban. A 2008. év végi gazdasági válság munkanélküliség tekintetében a férfiak körében egyértelműen megmutatkozik, hiszen 2008-ról 2009-es évre az álláskereső férfiak száma 26-ról 41-re ugrott. A nők esetében hasonló mértékű növekedést a 2010-ről 2011-es évre való átmenet mutat, ahol 26 főről 38 főre emelkedik az álláskereső nők száma. Foglalkoztatás tekintetében a férfiak kedvezőbb helyzetben vannak a nőkhez képest, ami a 2009 év kivételével arányban van a munkavállalási korú férfiak és nők számához. 2009 évben a munkavállalási korú nők száma 608 fő, míg a foglalkoztatottak száma 481 fő. Férfiak esetében az 524 főből 483 foglalkoztatott. Ez a hullám a 2010-es évre stabilizálódik, majd ismét enyhe visszaesés mutatkozik. A családos nők munkavállalásának és foglalkoztatásának körülményeit a gyermekvállalás és gyermeknevelés, a gyermekek nappali ellátásának körülményei és megoldottsága jelentős mértékben meghatározzák.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	637	610	611	589	26	21
2009	524	608	483	481	41	27

2010	642	620	600	594	42	26
2011	638	621	599	583	39	38
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban (5.1.2. táblázat)

Leányváron a nők foglalkoztatását elősegítő képzések a 2012. évben indultak meg, amelyhez a Farkas János Művelődési Ház IKSZT keretén belül kiépített informatikai bázisa nyújt alapot.

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

	Foglalkoztatást segítő és képzési programok száma adott évben		résztevők száma	résztevő nők száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	1	1	6	4

Forrás: Helyi adatgyűjtés

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei (5.1.4. táblázat)

Hangsúlyt kell fektetni az alacsony, vagy képzettséggel nem rendelkező iskolai végzettségű nők képzésére és foglalkoztatottságára, a versenyszféra igényeinek megfelelően, helyi sajátosságokhoz igazodva. Leányváron az álláskereső nők körében az egyetemi végzettséggel rendelkezők száma, majd a főiskolai végzettséggel rendelkezők száma a legalacsonyabb. A szakiskolás/szakmunkás képzéssel rendelkezők száma 2011. év után jelentős mértékben csökkent, ellenben az általános iskolai végzettségű nők száma a munkanélküliek körében ugyanebben az évben mintegy megduplázódott.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

	munkanélküli nők száma	8 általánosanál alacsonyabb végzettség	8 általános	szakiskola/szakmunkás-képző	gimnázium	főiskola	egyetem
2008	21	0	13	16	5	0	0
2009	27	0	22	32	4	0	0
2010	26	0	18	33	7	2	1
2011	38	0	27	19	5	3	1
2012	22	0	16	37	6	3	0

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőket alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség). Leányváron ilyen jellegű panasszal nem élt senki.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciószolgáltatás, - a cselleng ő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevel ő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételét ől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délel őtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg. Az adatgyűjtés célja, hogy feltérképezzük, milyen arányban tudják igénybe venni és veszik ténylegesen igénybe az adott településen az érintettek a bölcs ődei, az óvodai szolgáltatásokat (vagy annak hiányában egy olyan közeli településen, ahol fogadják a gyerekeket). A gyesr ől, gyedr ől a munkába visszatér ő szül ők munkahelyei milyen mértékben veszik figyelembe a munkavállaló szül ői feladatait, biztosít-e számukra rugalmasabb munkaid őt, egyéb könnyítéseket. Ha a kapott eredmények azt mutatják, hogy nem megfelelő a bölcs ődei, óvodai férőhellyel való ellátottság, vagy a családbarát munkahelyek hiánya miatt nem tudják vállalni a szül ők a munkaer őpiacra való visszatérést, akkor a foglalkoztatás elősegítése érdekében lépéseket kell tenni.

Óvodai és iskolai férőhelyekről bővebben lásd 4. modul

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe (5.3. táblázat)

Az anya- és gyermek gondozást Leányvár községben a helyi védőnő szolgálat látja el (4. modul).

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	57	57
2009	1	56	56
2010	1	57	57
2011	1	60	60
2012	1	58	58

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak (5.1. táblázat)

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A rendőrségi riasztások és bírósági eljárások számszerű adatainak összegyűjtése mellett érdemes megnézni, hogy működik-e olyan szervezet, ahová a bántalmazott nők fordulhatnak. (Ha működik ilyen a településen, az onnan kért számszerű adatokat össze kell vetni a rend őrségi feljelentések számával.) Ha az eredmények azt mutatják, hogy az erőszak megjelenik a településen, akkor javaslatokat kell tenni a nők tájékoztatásának, illetve a társadalmi érzékenyítés lehetséges formáira (pl. felvilágosító programok már az iskolában, a terhesgondozáson; plakátokkal), de a megelőzésre tekintettel abban az esetben is szükséges hangsúlyt

helyezni a tájékoztatásra, felvilágosító programokra, ha a nők elleni erőszakra vonatkozóan nem jelenik meg adat.

Leányváron a nőket érő erőszak és családon belüli erőszak jelzése- az Önkormányzaton kívül – a Dorogi Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálaton belül történik.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

	rendőrök riasztása családi vizsályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	0	0	0
2009	0	1	0
2010	0	1	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások megyén belül 50 km-es körzetben 1 helyen vehető igénybe, Budapest irányába az ilyen szolgáltatások köre megfelelően kiépített.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Leányváron a nők kiveszik szerepüket a közéletben, helyi rendezvények lebonyolításában és szervezésében.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A helyi intézmények és civil szervezetek a nők délutáni elfoglaltságáról gondoskodnak, a nők szempontjából fokozottan kiemelt ezek közül a Farkas János Művelődési Házban működő rendszeres Babamama klub és a LENA szervezésében lezajló programok.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkaerő-piaci hátrány, munkahely hiány, atipikus foglalkoztatás hiánya, a gyermekvállalás melletti munkavégzés nem megoldott, tartós munkanélküliség	Munkahelyteremtés, kapcsolatteremtés helyi vállalkozókkal. Gyermek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
Nők egészségmegőrzése	Ingyenes szűrések biztosítása
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

~~A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer~~

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

~~A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:~~

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

~~A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:~~

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka 6.1.1. táblázat

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	178	303	481
2009	181	299	480
2010	177	282	459
2011	176	304	480
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Leányvár összlakosságának 26%-a részesül valamilyen nyugellátásban.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Ft. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső ö részére nyugdíj el ötti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Ft. 30. §-a rögzíti. Erről ld. még a 3. pontot.

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az 55-64 éves idősebbek foglalkoztatottsági mutatói (2000-2011) az alábbi linken található:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_1.html

Az 55-64 éves idősebbek munkanélküliségi rátája (2000-2011) az alábbi linken található:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_2.html

Munkaerőpiaci esélyegyenlőség 2000-2011:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_3_3.html

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Intézkedések, pályázatok száma a településen	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db		db	db	db
2008	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	1	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	0	7	1	62	9	50	1
2009	0	5	1	60	8	50	1
2010	0	1	1	67	8	50	1
2011	0	1	1	45	4	50	1
2012	0	0	1	63	8	50	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Leányváron „Az idősek is elkezdhetik” IKSZT internethasználat képzés működik 2012 óta a Farkas János Művelődési Házban, amely számítógép és internethasználat oktatását tekintve sikeres.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Leányváron az idősek körében

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősök - mint minden korosztály – számára az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés megoldott: Egészségnapok, egészségmegőrző előadások, látás- és hallásvizsgálat, torna.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Leányváron az idősek korosztályát megcélzó programokat az alábbi táblázat tartalmazza:

6.4. számú táblázat - Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	2 Nostalgia Klub, Dalkör
2009	2 Nostalgia Klub, Dalkör
2010	2 Nostalgia Klub, Dalkör
2011	2 Dalkör, informatikai képzés
2012	2 Dalkör, informatikai képzés

Forrás: Helyi adatgyűjtés

c) idősek informatikai jártassága

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
		fő	%	fő	%
2008	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0
2011	6	0	0%	0	0%
2012	6	6	75%	6	100%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősek életkorral járó sajátos igényeit célzó programok az egészségmegőrzés köré épül.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek mozgás és sportolási lehetőségek hiánya,	Idősek sportnap szervezése, gyógytornász alkalmazása, szűrőprogramok szervezése, életvezetési tanácsadás
Házi jelzőrendszeres segítségnyújtás hiánya	Pályázat útján kerüljön újból bevezetésre a szolgáltatás
Idősek elmagányosodása, beszűkülés	Időseknek klub kialakítása, terem biztosítása, ahol foglalkozásokat tarthatnak
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézségei	Generációs programok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Leányvár településen az adatok alapján nincsenek fogyatékkal élő személyek.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékkal élő személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékkal élő személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékkal élő személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Probléma továbbá, ha nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Amennyiben nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kísérelje, úgy sikertelen lehet a beszoktatás, amelynek következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása. Mindezekre tekintettel javasolt folyamatosan felkutatni a fogyatékos munkavállalókkal is betölthető álláshelyeket, fogyatékosügyi mentor, tanácsadó foglalkoztatásával a fogyatékos személyek munkahelyi kísérésének biztosítani. Javasolt önkormányzati szakember ez irányú képzése, állami és civil munkaerő-piaci szolgáltató szervezet és a Munkaesély Szövetség bevonása a feladat megoldásába.

- b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincsenek fogyatékkal élő személyek a településen, hátrányos megkülönböztetésére erre nem volt példa.

- c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok
- Nincsenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

- Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
 - aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
 - aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
 - akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül
- Fogyatékkal élő személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:
Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Aktuális jogszabályok:

141/2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékosá minősítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól.
218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról
1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról
2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól
7.3.1. Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Leányvár községben az akadálymentesítés a Farkas János Művelődési Házban teljes mértékben megoldott a pályázati felújításnak köszönhetően. Egyéb intézményeknél ez nem megoldott. Az akadálymentesítés részleteit lásd a 7.3.1. számú, 7.3.2. számú és 7.3.3. számú táblázatokban.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

	Igen/nem								
	Lift	Vak-vezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tápellátó információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
alapfok	0	0	0	0	0	0	0	0	0

oktatási intézmények	középfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	felsőfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	járóbeteg szakellátás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	alapellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kulturális, művelődési intézmények	1	0	1	0	0	0	0	1	0	
önkormányzati, közigazgatási intézmény	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
szociális ellátást nyújtó intézmények	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkozatóknál

	Igen/nem								
	Lift	Vak-vezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tápellátó információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
A foglalkoztató neve és a foglalkoztatás jellege:	0	0	1	0	0	0	0	1	0

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen foglalkoztatást végző vállalkozásoknál.

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vak-vezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tápellátó információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Helyi és távolsági tömegközlekedés	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Buszpályaudvar, buszvárók	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vasútállomás	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó munkatársától és az érdekvédelmi szervezetek vezetőitől.

Az alábbi intézmények és szolgáltatások igény hiányában körében az akadálymentesítés nem, vagy korlátozott mértékben megoldott a településen:

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Intézményekhez, információkhoz és eszközökhöz, programokhoz való hozzáférés lehetőségei körében a környezet nem 100% akadálymentesített	Pályázati úton az akadálymentesítés kiépítése Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program Szakemberek bevonása, saját állományban dolgozók továbbképzése, információ átadása helyben szokásos módon (hirdetőtábla, szórólap, helyi képűjság, Leányvári újság)
Fogyatékkal élő személyek nem jutnak hozzá a részükre járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokról	Helyi szakember kapcsolatot tart a háziorvossal, családsegítő szolgálattal és a helyi érdekvédelmi szervezettel
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) révén	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálaton

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése

Leányváron a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, a helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az önkormányzat évente a költségvetési rendeletben meghatározottak szerint támogatja azok rendezvényeit.

Leányvári Német Nemzetiségi Kulturális Közhasznú Egyesület
Leányvári Német Nemzetiségi Néptáncsoport
Leányvári Dalkör
Leányvári Sramli
LENA Leányvári Nagycsaládosok Egyesülete
Leányvári JUDO SE
Leányvári Asztalitenisz Szakosztály
Leányvári Mazsorett csoport
Leányvári Vöröskereszt

Leányvár Község Önkormányzata és a Leányvári Német Nemzetiségi Önkormányzat a települési programok, rendezvények megvalósításában támogatják egymást. Az önkormányzatok közötti partnerség jól működik.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere a kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet megvitattuk és helyben szokásos módon közzétételre került. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

LEÁNYVÁR KÖZSÉG HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJÁNAK ÖSSZEGRZÉSE

PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fiatalok és 50 év feletti álláskereső magas száma, nem piacképes szakképzettség	Munkahelyek létesítése a településen, képzések Képzések szervezése a Munkaügyi Központtal együttműködésben, szoros kapcsolattartás
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, a tartós munkanélküliek száma nem csökken	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Bursa Hungarica ösztöndíj továbbfolytatása.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Beilleszkedési nehézségek, Magatartászavarral küzdő gyermekek számának növekedése	Közösségi, szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése egymás megismerésére, A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, ill. a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében. Ingyenes sportolási lehetőségek kihasználására való ösztönzés
Gyermekorvosi szakellátás hiánya	Gyermekorvosi praxis megnyitása
Óvodába beiratkozó gyermekek visszautasítása, Bölcsőde hiánya	Óvodai bővítés, férőhelyek növelése, bölcsődei férőhelyek kialakítása, bölcsődei csoportszobák kialakítása

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkaerő-piaci hátrány, munkahely hiány, atipikus foglalkoztatás hiánya, a gyermekvállalás melletti munkavégzés nem megoldott, tartós munkanélküliség	Munkahelyteremtés, kapcsolatteremtés helyi vállalkozókkal. Gyermek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
Nők egészségmegőrzése	Ingyenes szűrések biztosítása
A gyermeket egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek mozgás és sportolási lehetőségek hiánya,	Idősek sportnap szervezése, gyógytornász alkalmazása, szűrőprogramok szervezése, életvezetési tanácsadás
Házi jelzőrendszeres segítségnyújtás hiánya	Pályázat útján kerüljön újból bevezetésre a szolgáltatás
Idősek elmagányosodása, beszűkülés	Időseknek klub kialakítása, terem biztosítása, ahol foglalkozásokat tarthatnak
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézségei	Generációs programok szervezése

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Intézményekhez, információkhoz és eszközökhöz, programokhoz való hozzáférés lehetőségei körében a környezet nem 100% akadálymentesített	Pályázati úton az akadálymentesítés kiépítése Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program Szakemberek bevonása, saját állományban dolgozók továbbképzése, információ átadása helyben szokásos módon (hirdetőtábla, szórólap, helyi képűjság, Leányvári újság)
Fogyatékkal élő személyek nem jutnak hozzá a részükre járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokról	Helyi szakember kapcsolatot tart a háziorvossal, családsegítő szolgálattal és a helyi érdekvédelmi szervezettel

Az egészségügyi prevenció szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) révén

Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálaton

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Piacképes szakképesítés	Munkaügyi Központ Dorogi Kirendeltsége
	2. Foglalkoztatás bővítése	Munkaügyi Központ Dorogi Kirendeltsége Leányvár Község Önkormányzata
	3. Szociális és egészségügyi szolgáltatások bővítése	Leányvár Község Önkormányzata Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat
Gyermekek	1. Programok szervezése, szakemberek bevonása.	Jelzőrendszer tagjai Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat Oktatási intézmények Farkas János Művelődési Ház
	2. Gyermekorvosi praxis megnyitása	Leányvár Község Önkormányzata
	3. Bölcsődei férőhely kialakítása	Oktatási intézmény, Leányvár Község Önkormányzata
Nők	1. Piacképes szakképzettség	Munkaügyi Központ Dorogi Kirendeltsége Szociális Kerekasztal tagjai
	2. Atipikus foglalkoztatás	Szociális Kerekasztal tagjai jelzőrendszer tagjai Munkaügyi Központ Dorogi Kirendeltsége
	3. Egészségmegőrzés	Munkaügyi Központ Dorogi Kirendeltsége
	4. Tanácsadás, információnyújtás	Munkaügyi Központ Dorogi Kirendeltsége
Idősek	1. Egészségügyi, sport szolgáltatások bővítése, kulturális, társas programok szervezése	Idősekkel foglalkozó civilszervezetek Dorog és Térsége Szociális alapellátó Szolgálat Farkas János Művelődési Ház
	2. Házi jelzőrendszer	Leányvár Község Önkormányzata
	3. Tájékoztatás és elmagányosodás megelőzése.	Idősekkel foglalkozó civilszervezetek Dorogi Rendőrkapitányság Dorog és Térsége Szociális alapellátó Szolgálat
	4. Generációs programok szervezése.	Idősekkel foglalkozó civilszervezetek Farkas János Művelődési Ház Dorog és Térsége Szociális alapellátó Szolgálat

Fogyatékkal élők	1. Akadálymentesítés, információ elérhetővé tétele.	Dorog és Térsége Szociális alapellátó Szolgálat Leányvár Község Önkormányzata
	2. Fogyatékkal élők feltárása, ellátásuk támogatása, tájékoztatás	Leányvár Község Önkormányzata
	3. az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel segítése.	Szociális Egészségügyi Közművelődési Bizottság Háziorvosi szolgálat

Jövőképünk

Leányvár Község Önkormányzat legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet megteremtésével, amely

- Erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- Kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- Tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.
- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete javuljon
- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek megfelelő oktatását
- Folyamatosan odafigyelünk az idős korosztályra, hogy ne érje őket megkülönböztetés
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségére

2 Összegőtáblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEPIT)

3. melléklet a 2012. (VI. 5.) EMM rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés fedelése	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. Annyiszegénységben élő és a munkesélyegyenlőség										
1	1. Piacképes szakképesítések	Fiatalok és 50 év feletti álláskeresők magas száma, nem piacképes szakképzettség	Megfelelő képzések indítása	Helyi szociális rendelet	Piacképes szakképzés szervezése, tájékoztatás	Leányvár Község Önkormányzata	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatóság
2	2. Foglalkoztatás bővítése	Aszegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség a tartós munkanélküliek száma nem csökken	Munkanélküliség csökkenése	Helyi szociális rendelet	Munkaerő igény felmérése vállalkozók körében, közvetítői szerep	Leányvár Község Önkormányzata	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatóság
3	3. Szociális és egészségügyi szolgáltatások bővítése	A hátrányos helyzetű generációkon keresztüli átörklődése	Felvilágosítás, megelőzés	Helyi szociális rendelet	prevenció, egyéni tanácsadói lehetőség tájékoztatás	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatóság
II. Gyermekesélyegyenlőség										
1	1. Programok szervezése, szakemberek bevonása	Baileszkedési nehézségek, Megtartászavarral küzdő gyermekek számának növekedése	Baileszkedés, szocializáció segítése, felvilágosítás	Helyi szociális rendelet	prevenció, egyéni tanácsadói lehetőség programok szervezése, tájékoztatás	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Leányvár Község Önk.	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatóság
2	2. Gyermekorvosi praxis	Gyermekorvosi szakellátás hiánya	Gyermekorvosi praxis megnyitása	Helyi szociális rendelet	Gyermekorvosi praxis megnyitása	Leányvár Község Önkormányzata	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év

	megnyitása									fenntarthatósá g
3	3. Bölcsődei férőhely kialakítása	Óvodába beiratkozó gyermekek visszatartása, Bölcsőde hiánya	Óvodai bővítés, bölcsődei férőhely	Helyi szociális rendelet	Kérdőíves felmérés, prevenció, előadások szervezése	Családsegítő és Gyermekegőzői Szolgálat	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatósá g

III. Anőkesélygyenlőség

1	1. Hiacépes szakképzetség	Munkaerő-piaci hátrány, munkahely hiány, atipikus foglalkoztatás hiánya, a gyermekvállalás melletti munkavégzés nem megoldott, tartós munkanélküliség	Tanácsadás, információ átadás, felvilágosítás	Helyi szociális rendelet	Piaci felmérés, prevenció, szakképzések szervezése, tájékoztatás	KEM KH Járási Hvtal Járási I. Munkügyi Kirendeltsége, Leányvár Község Önk.	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatósá g
2	2. Atipikus foglalkoztatás	A gyermekét egyedil nevelő vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Felvilágosítás, információ átadás	Helyi szociális rendelet	prevenció, lehetőségek feltárása, előadások szervezése	Családsegítő és Gyermekegőzői Szolgálat, Leányvár Község Önk.	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatósá g
3	3. Egészségnegrzés	Nők egészségmegőrzése	Felvilágosítás, információ átadás, egészségmegőrzés és	Helyi szociális rendelet	Kérdőíves felmérés, prevenció, tájékoztatás	Leányvár Község Önk., védőnő, háziorvos	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatósá g

IV. Az idősek esélygyenlősége

1	1. Egészségügyi, sport szolgáltatások bővítése, kulturális, társas programok szervezése	Idősek mozgás és sportolási lehetőségek hiánya,	Prevenió, egészségmegőrzés és	Helyi szociális rendelet	Kérdőíves felmérés, prevenció, egészség programok szervezése, tájékoztatás	Leányvár Község Önk., védőnő, háziorvos, Farkas János Művelődési Ház	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatósá g
---	---	---	-------------------------------	--------------------------	--	--	------------	--------------------------	--	--

2	2. Hízi jelzőrendszer	Hízi jelzőrendszeres segítségnyújtás hiánya	Prevenió	Helyi szociális rendelet	prevenió, pályázati lehetőségek kiaknázása, jelzőrendszer kialakítása, fenntartása	Leányvár Község Önk.	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatóság
3	3. Tájékoztató és elmagányosodás megelőzése.	Idősek elmagányosodása, beszűkülés	Prevenió	Helyi szociális rendelet	Kérdőíves felmérés, prevenió, előadások szervezése	Leányvár Község Önk., Farkas János Művelődési Ház	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatóság
4	4. Generációs programok szervezése.	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézségei	Prevenió	Helyi szociális rendelet	Kérdőíves felmérés, prevenió, programok szervezése, tájékoztatás	Leányvár Község Önk., Farkas János Művelődési Ház	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatóság

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	1. Akadálymentesítés, információ elérhetővé tétele.	Intézményekhez, információkhoz és eszközökhöz, programokhoz való hozzáférés lehetőségei körében a környezet nem 100% akadálymentesített	Információ nyújtás, pályázati lehetőségek feltárása	Helyi szociális rendelet	Pályázati lehetőségek feltárása, információ nyújtás	Leányvár Község Önk., Farkas János Művelődési Ház	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatóság
2	2. Fogyatékkal élők feltárása, ellátásuk támogatása, tájékoztatás	Fogyatékkal élő személyek nem jutnak hozzá a részükre járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokról	Feltárás, tájékoztatás	Helyi szociális rendelet	Lehetőségek feltárása, információ nyújtás	Leányvár Község Önk.	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatóság
3	3. az egészségügyi	Az egészségügyi prevenció szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a	Prevenió	Helyi szociális rendelet	prevenió, információ nyújtás, tájékoztatás	Leányvár Község Önk.	2014.06.30	Település adatai alapján	Önkormányzat költségvetése, Önkéntesek	Információ nyújtás, 5 év fenntarthatóság

szűrővizsgálatokon való részvétel segítése.	mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésebbé veszik igénybe.	Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) révén								019
---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	-----

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

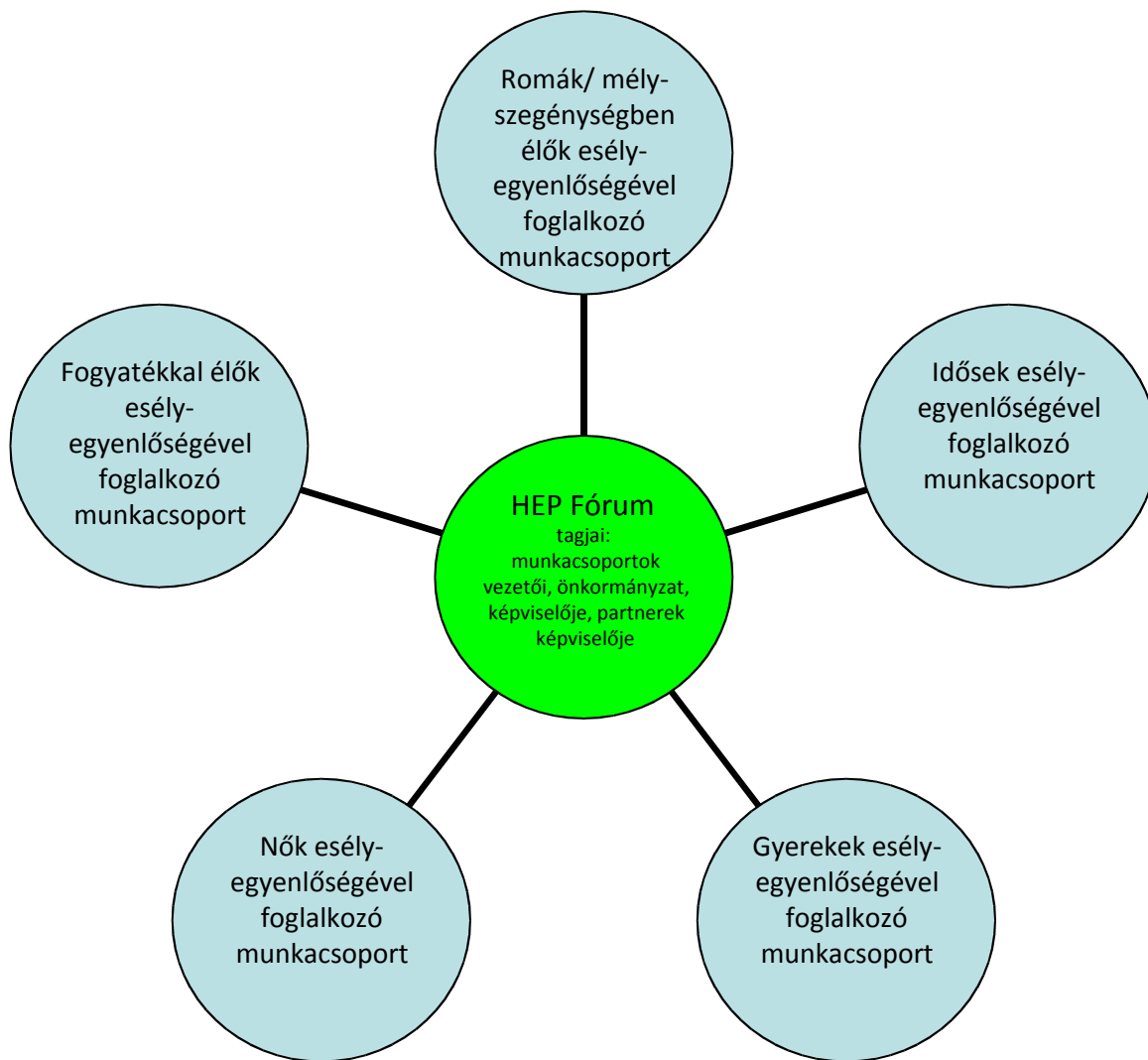
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megkezdett időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségeinek biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Hanzelik Gábor polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerz. ödések viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelez. öként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerz. ödésekbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szerepl. ök ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felel. ösétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthet. ök legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felel. ös személy intézkedik a felel. ös(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felel. össégre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felel. ös személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításában lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Leányvár község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Leányvár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és **69/2013.(VI.17.) L.K.Ö.Kt** határozatával elfogadta.

Mellékletek:

1. HEP elkészítési jegyzék

Leányvár, 2013. június 17.

Hanzelik Gábor polgármester
Leányvár Község Önkormányzata
Aláírás

A Leányvár Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Leányvár, 2013. június 17.

Gáspár Tibor
LEÁNYVÁRI NÉMET ÖNKORMÁNYZAT
Leányvár, Német Önkormányzat
2518 Leányvár, Erzsébet u. 88.
Adószám: 15789426-1-11
Partner aláírás

Leányvár, 2013. június 17.

**Leányvári Német Nemzetiségi
Kulturális Közhasznú Egyesület**
2518 Leányvár, Décsi út 182.
Adószám: 18617096-1-11
Számlasz.: 10403648-50505455-54511009
Németh Gábor

Leányvári Német Nemzetiségi Kulturális Közhasznú Egyesület
Partner aláírás

Leányvár, 2013. június 17.

Pöcsföldi Gaborné
Farkas János Művelődési Ház
Partner aláírás

Leányvár, 2013. június 17.

Nagné Engler Zsuzsanna
Leányvári Általános Iskola, Grundschule
Partner aláírás

Nagné Engler Zsuzsanna

Leányvár, 2013. június 17.

Kiss Lászlóné
Leányvári Óvoda, Kindergarten Leinwar
Partner aláírás

Kiss Lászlóné

Leányvár, 2013. június 17.

Dr. Hargitai Zoltán
Háziorvosi szolgálat
Partner aláírás

Dr. Hargitai Zoltán

Leányvár, 2013. június 17.

Szikoráné Burányi Rita
Védőnői szolgálat
2518 Leányvár, Erzsébet
Tel.: 06 (33) 487-388
EÜ.KÓD: 116097529
Partner aláírás

Szikoráné Burányi Rita

Leányvár, 2013. június 17.

Tóth Ágnes
LENA
Leányvári Nagycsaládok Egyesülete
2518 Leányvár, Kálvária u. 69.
Adószám: 18613425-1-11
Számlassz.: 63100112-11032656
Partner aláírás

Tóth Ágnes

Leányvár, 2013. június 17.

Leányvári SE
2518 Leányvár, Bécsi út 83.
Tel.: 33 403-595
Bank: 11600060000111065280328
Adószám: 18741906-1-11
Partner aláírás

Leányvári SE

Leányvár, 2013. június 17.

Vancsik Istvánné
Vancsik Istvánné
Leányvári Mazsorett Csoport
Partner aláírás

Vancsik Istvánné

Leányvár, 2013. június 17.

Gálicz Ferencé
Leányvári Vöröskereszt
Partner aláírás

Gálicz Ferencé

HEP elkészítési jegyzék¹⁶

NÉV ¹⁷	HEP részei ¹⁸										Aláírás ¹⁹
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

¹⁶ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

¹⁷ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹⁸ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹⁹ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.